

Waar is
de man / de vader?

Ethiek bij het digibord

Spiritualiteit bij de politie?

**Antisemitisme:
het houdt niet op**

Bijbel & Onderwijs wil de christelijke levensbeschouwing in opvoeding en onderwijs integreren. Die levensbeschouwing

B&O
Bijbel Onderwijs

- baseert zich op de Bijbel (bijbelcentrisch),
- is gericht op de persoon van Jezus Christus (christocentrisch).

Colofon

B&O Magazine

Uitgave: vereniging Bijbel & Onderwijs
18e jaargang, nr. 1, maart 2015.

Periodiek voor leden en donateurs van de vereniging Bijbel & Onderwijs.
Dit magazine verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1600 stuks.

Bestuur

Ir. J. Hak, J. Hobé, E. Ligtenberg, mevr. drs. I. Matzken MA, ing., J. Oudshoorn en L. Snijder

Bureau (kantoor)

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793

Openingstijden

Dinsdagmiddag en donderdagmiddag
van 13.00 - 16.00 uur

Redactie

Bestuur

Aan dit nummer werkten mee

fam. Everaarts, ds. D.M. Heikoop, mevr. A. Poelstra, J.P. Oudshoorn, drs. R. van der Ven, D.W. Winkelhake

Redactie- en correspondentieadres

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793
E-mail: info@bijbelonderwijs.nl
secretaris@bijbelonderwijs.nl
Website: www.bijbelonderwijs.nl

Lidmaatschap en opzegging

Het lidmaatschap van de vereniging Bijbel & Onderwijs bedraagt €15,- en loopt van 1 januari t/m 31 december.

Opzegging dient plaats te vinden vóór 1 december.

Overname van artikelen is alleen toegestaan met toestemming van de redactie.

Testament

Wilt u onze vereniging testamentair gedenken?
De ten naamstelling dient te luiden: Vereniging Bijbel & Onderwijs te Giessen. De vereniging bezit rechtsgeldigheid en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, dossiernummer 40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

Vormgeving en Druk:

WoodyDesign Multimedia, Veenendaal

Deze keer in het magazine:

**3 Vooraf:
Beïnvloeding en
de gevolgen**

**7 Antisemitisme:
het houdt niet op.**

**“Hoe kunnen we
omgaan met
het digibord?”**

**11 Spiritualiteit
bij de politie?**

**15 Schepping of
evolutie:
kiezen tussen
twee geloven**

**4 Waar is de man /
de vader?**

**“Goed onderwijs
is het middel tegen
antisemitisme.”**

**9 Ethiek bij
het digibord**

**14 Oosterse
beïnvloeding:
mandala's en
mindmaps**

18 Kort Nieuws

Voraf...

Beïnvloeding en de gevolgen

Via de media verneem ik enkele feiten:

- Dit jaar is er veel aandacht besteed aan de bevrijding van de tirannie van het nationaalsocialisme, dat sinds 1933 in Duitsland als ideologie de bovenaan voerde en ook het onderwijs beïnvloedde.
- De huidige machthebber in Rusland, de heer Putin, heeft bekendgemaakt dat Stalin als held moet worden gezien. Lesboeken op de scholen zullen als zodanig herzien moeten worden.
- In islamitische landen en met name in de Palestijnse gebieden wordt leerlingen vanuit de voorhanden zijnde lesboeken een onjuist beeld van christenen én Joden voorgehouden. In de Koran komt een benaming als **varkens** voor ongelovigen en Joden voor.

Voor mij is de conclusie dat ouders die vanuit een Bijbels denkkader opvoeden, alert moeten zijn. Vaders en moeders die de Here Jezus volgen, zullen erop moeten letten wat hun kinderen te horen krijgen.

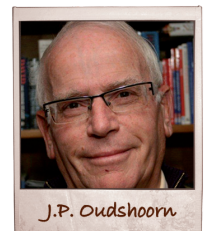
En dan onze Nederlandse situatie. Als secretaris ontvang ik berichten van met name moeders over lesmethoden en trainingen die gewoonweg humanistisch zijn. In dit magazine wordt de verontrusting uitgesproken over digibord, mandala's en mindmapping. Worden onze kinderen ook niet geïndoctrineerd? Het blijft niet bij de zojuist genoemde begrippen. Denk ook eens aan onderwerpen als betrouwbaarheid van de Bijbel, schepping/evolutie, muziek, seks, internet, film en drama.

Wat doet de schoolleiding met ouders die getrouw aan de Bijbelse openbaring regelmatig vragen stellen over een gebruikt boek of een les waarin on-Bijbelse denkbeelden staan? Het is de grote verantwoordelijkheid van zulke vaders en moeders dat ze om Jezus' wil niet zwijgen. Zulke ouders gaan uit van de geestelijke wapenrusting. (Ef 6: 10 - 20)

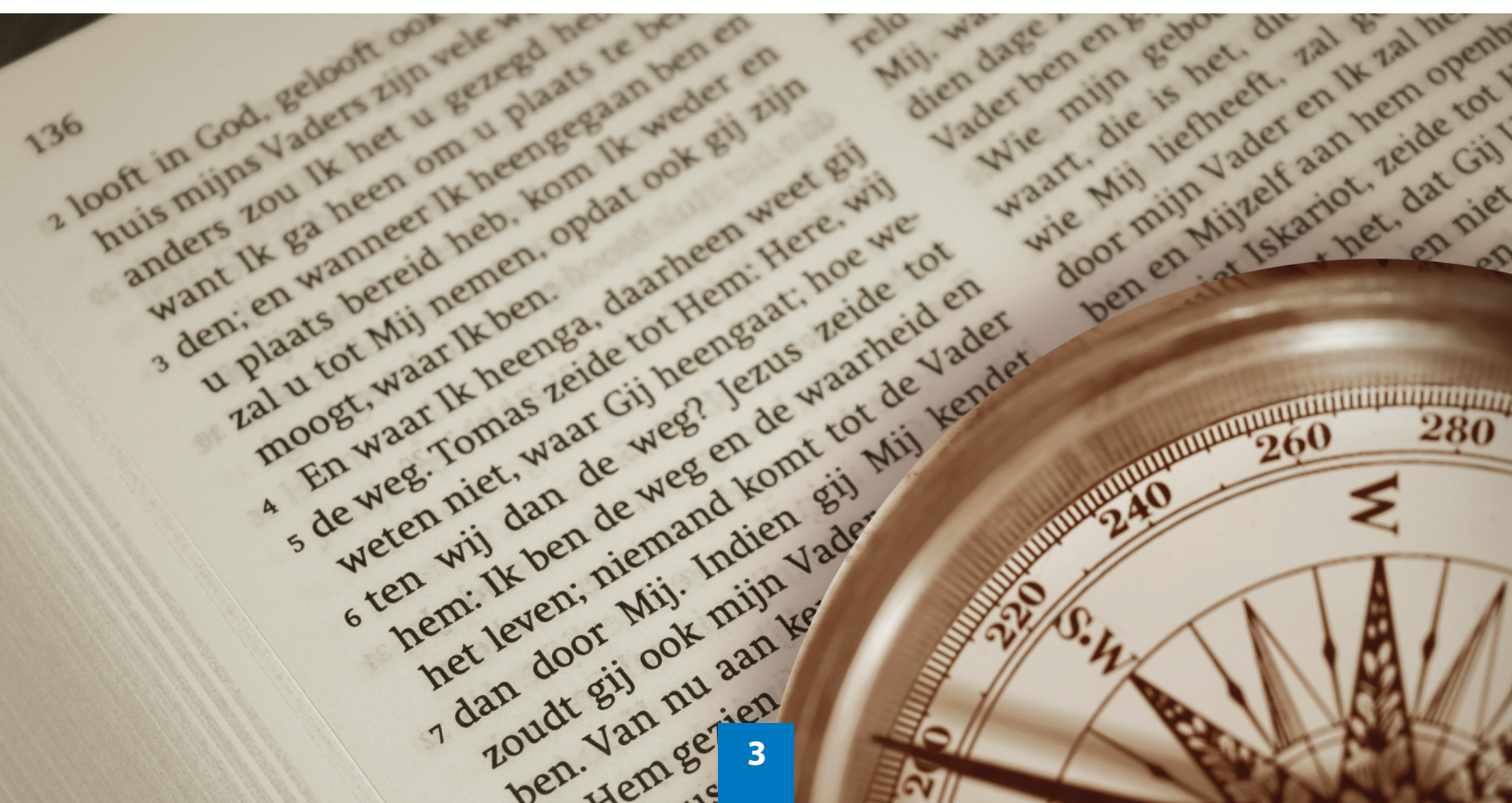
Al is het soms moeilijk, maar kinderen moeten van die geestelijke strijd merken. Daardoor kunnen ze ook de Schrift leren kennen. In het magazine van maart 2015 schreef de Duitse pedagoog Winkelhake: "Vaak begrijpen kinderen pas later een vers dat zij gehoord hebben en dan misschien heel dringend nodig hebben."

Het volgen van de Here Jezus geeft strijd. Gelukkig is Zijn toezegging dat Hij altijd bij je is en dat Hij voor je pleit. Ik denk aan de apostel Paulus die vanuit Rome aan de Filippijzen schrijft: "Verblijdt u in de Here te allen tijde." En aan de gemeente in datzelfde Rome schreef hij: "Niets en niemand kan ons van Zijn liefde scheiden." (Rom 8: 38 en 39).

J.P. Oudshoorn

De heer Oudshoorn is secretaris van de vereniging.

Waar is de man / de vader?

Mannen en de opvoeding

Weg met die mannen!

Door vormingsplannen, “gender mainstreaming” en seksualisering van de jeugd worden discussies binnen de pedagogiek gestaag heftiger. Steeds meer mensen slaan bezorgd deze ontwikkelingen gade. Langzamerhand ontwaakt het eerste verzet.

Het hogere doel achter al deze voorstellen blijft echter voor de meesten verborgen: het uitroeien van de christelijk-mannelijke manier van denken en interpreteren in onze cultuur. Die ‘mannelijkheid’ is het oude schrikbeeld van ideologen. Reeds in de jaren ‘30 namen de latere vaders van het neo-marxisme, Erich Fromm en Max Horkheimer, de belangrijkste vijand van hun ideologie op de korrel: de christelijke vader. Het gezin verklaarden zij tot broedplaats van dictatuur en fascisme, waarbij de vader de machthebber was.

Al tientallen jaren eerder gebruikte Sigmund Freud, de architect van de psychoanalyse, het verlangen om de vader uit de weg te ruimen (het “Oedipus-complex”) als de essentie van zijn incesttheorie. Feitelijk ging het de culturrevolutionairen, verbonden aan het Frankfurter Instituut voor Sociaal Onderzoek, niet om de vader zelf, maar om de strijd tegen het christelijk-joods mannelijk denken, als fundament van de westerse cultuur.

De eigenlijke vijand van de socialistische ideologie is de Bijbelse openbaring, waarin God Zich als Here en Vader voorstelt. Deze Schepper maakt de wereld door Zijn Woord, dat meteen “ordening” en “leer” betekent. De man, die eerst geschapen is, geeft Hij de verantwoordelijkheid voor huwelijk, gezin en gemeente. Op hun beurt vertrouwt God kinderen aan ouders toe, die als herders en bestuurders in Zijn gezindheid moeten handelen. Daarmee wordt de vader tot de belangrijkste instantie in de kinderopvoeding.¹

Mannen en opvoeding: een succesmodel

Zodoende waren het ook mannen, die in de synagogen, de kerken, de kloosters² en scholen³ onderricht gaven. Mannen schreven pedagogische geschriften en lesboeken, onderwijsconcepten en opvoedkundige richtlijnen.⁴ Intussen concentreerden de vrouwen zich op het opvoeden en

verzorgen van de zuigelingen en kleine kinderen, en de opvoeding van de meisjes. Ook de jongens werden de eerste vier tot zes jaar aan de moederlijke zorg toevertrouwd, totdat ze tenslotte onder de verantwoordelijkheid van de mannen kwamen. De opvoeding is dus gedurende bijna 2000 jaar gevormd door “Bijbels-mannelijk” denken.

1. Een Bijbelse uitzondering vinden wij bij Timotheüs, die door zijn moeder en grootmoeder werd onderwezen. Zijn ongelovige vader kon hem niet onderwijzen, maar later kreeg T. Paulus als geestelijke vader. (Hnd16,1.3+1Tim1,2)

2. De nonnenkloosters vormden hierop de uitzonderingen zoals bijv. de kloosterscholen van de Ursulinenorden.

3. Het eerste gedocumenteerd aangetoonde Duitse leerinstituut voor vrouwen werd in 1803 in Berlijn gesticht (Pfeiffer-Blattner & Wiedenhorn). Aan het begin van de 20e eeuw bedroeg het aandeel leraressen aan de volksscholen 15%; aan de hogere scholen waren zij praktisch niet vertegenwoordigd. (Lundgreen, Peter: Die Feminisierung des Lehrerberufs. Zeitschrift für Pädagogik. Heft 1, 1999)

4. Ondanks haar onvolledigheid staan in de „Liste bedeutender Pädagogen“ bij Wikipedia meer dan 130 mannen en slechts zes vrouwen. (Stand April 2014)

De leraren, en ook de vaders, gaven leiding en oriëntatie, gekenmerkt door een rotsvaste, liefdevolle stabiliteit. Terwijl de vrouwen met een moederlijk hart een nauwe relatie en zelfs vriendschap zochten, waren het de mannen, die met hun gezonde nuchterheid⁵, waaraan de jonge mensen zich konden schaven en slijpen, de noodzakelijke tegenhanger vormden. Zij bevorderden en eisten discipline, dus de heerschappij van de geest over het lichaam – en daarmee een menselijke competentie van levensbelang. Zij vormden autoriteiten en trainden met de kinderen respect en gehoorzaamheid en daarmee sleutelkwalificaties voor het sociale leven. Met het Bijbelse principe van zaaien en oogsten beloonden zij kinderlijke inspanningen en door bijbehorende consequenties lieten zij voelen wat de gevolgen waren van verkeerd handelen.

De vrouwen vulden, als hulp van de mannen, deze agenda aan met geduld, zorg en begrip. Waar de mannen soms te streng optraden, werden zij door hun vrouw daarop gewezen, waardoor een gezond evenwicht ontstond. Zij oriënteerden zich dus ook op de mannelijke “mainstream” in opvoeding en onderwijs, in het gezin en professioneel.

Dat ons dit alles vreemd voorkomt, laat zien hoe ver wij van deze ordening afgegroeid zijn. Hoewel er ook fouten gemaakt werden, macht en autoriteit misbruikt en gehoorzaamheid op een onjuiste manier afgedwongen werd, was dit joods-christelijke patriarchale model zo goed, dat dit door alle culturen, die op de middellange termijn succesvol waren, werd geadopteerd. Babyloniërs, Egyptenaren, Chinezen, Grieken, Romeinen en Arabieren, ze namen allemaal het model over van een dominant vaderschap en het aanvullende moederlijk gedrag in de opvoeding.

De enkele pogingen van matriarchale (vandaag zouden wij zeggen feministische) culturen mislukten⁶, zonken weg in de vergetelheid of

bestonden slechts in de fantasie van de feministische theorie.⁷ De grote ommekeer in het feminiseren van maatschappij en onderwijs werd door Charles Darwin in gang gezet. Hij probeerde te weerleggen dat God de Schepper en Vader van mensen is.⁸

Mannelijk tegenover vrouwelijk

Dit was koren op de molen van Karl Marx en zijn socialistische beweging, die een nieuwe mens wilde scheppen voor de ideologische, utopistische maatschappij. Die ideologie moest God en de status van de gezinshoofden vervangen. Het gezin moest gedeconstrueerd (= afgebroken en hervormd, red.) worden. De vrouwenbeweging werd op marxistische leest geschoeid en geradicaliseerd⁹, vooral om de traditioneel mannelijke positie te ondermijnen.¹⁰ Deze deconstructie van de maatschappij werd mogelijk met de wapens van psychologisering en victimisatie (slachtoffer zijn), aangeleverd door Sigmund Freud.

Omdat het oude systeem een mannelijk stempel had, moest de nieuwe maatschappij duidelijk vrouwelijk worden. Terwijl de socialistische dictatuur de vrouwen nog als soldaten en arbeiders ‘vermannelijkte’, oriënteerde de “Frankfurter School” zich op het principe van de ‘vervrouwelijking’. De christelijk-joodse wereldorde en de mannelijke dominantie verklaarden zij tot het fundamentele kwaad van de mensheid. In hun pedagogische concepten riepen zij op tot het loslaten van structuren en grenzen. In plaats daarvan moesten men zich richten op het gevoel en de vervulling van wensen op de korte termijn; schaamte en seksuele taboes moesten afgebroken worden. Kortom: zij veranderden vrouwelijke trekken en maakten ze tot dominante leidraad in de opvoeding.

De moederlijke zorg vormden zij om tot emotionele en sociale grenzeloosheid. “Begrip hebben” werd veranderd in relativisme en afkeer van autoriteit. In de zorg werd een cultuur van slachtoffers en arbeidsongeschikten gecreëerd. De omkering van de rollen in Genesis 3

“Als mannen zijn wij in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvoeding: in het gezin, in de gemeente en in het onderwijssysteem.”

5. Wij kunnen hier van een positieve distantie spreken (die niet moet worden verwisseld met desinteresse of ontbrekende empathie), die een noodzakelijke tegenpool vormde voor de op emotie berustende nabijheid van de vrouwen.

6. Bijv.: de matriachale Irakezen stonden bekend om het folteren van vijanden en om ritueel kannibalisme. Over het Indische volk van de Khasi bericht een vertegenwoordigster op een congres in Texas: “Er zijn grote spanningen tussen de geslachten; de mannen ervaren de matricultuur als onderdrukkend, waar zij onder de controle van hun schoonfamilie moeten leven. Zij proberen buiten Khasi te trouwen. Het scheidingspercentage is hoog en huiselijk geweld komt dagelijks meer voor dan in andere samenlevingen in de regio; ook alcoholisme.” (<http://neumondschein.blogspot.de/2011/06/der-grunematriarchalismus.html>)

7. „Het matriarchaat wordt ergens anders verondersteld: niet hier, nu is het niet aantoonbaar, maar het is al lang vergaan of het zal nog komen of het bevindt zich in andere culturen.” (Hartmann, Elke: Zur Geschichte der Matriarchatsidee. Antrittsvorlesung an der HU Berlin. 2004)

8. De secularisatie was een belangrijke kracht, die drijfveer was van de pedagogische feminisatie (= ontwikkeling van vrouwelijke eigenschappen bij een man): “Door het groeien van de grote steden”, (...) en de toenemende secularisatie van het schoolsysteem, nam de behoefte aan (wereldse) leerkrachten toe en op grond van het feit dat in de 19e eeuw uitsluitend mannelijke onderwijzers in deze behoefte niet konden voorzien” (Schramm, Sarah: Feminisierung des Volksschul- bzw. Grundschullehrerberufs, 2007)

9. In dit verband zeer interessant: Engels, Friedrich: Der Ursprung der Familie, des Privateigentums und des Staats. 1884

10. De feminisatie van de lerarenopleidingen voor het beroepsonderwijs en basisonderwijs werd eveneens bevorderd door het ontstaan in de 19e eeuw van de eveneens tegelijkertijd optredende vrouwenbeweging, daar zonder laatstgenoemde een groei van vrouwelijke leerkrachten in de openbare volksscholen nauwelijks mogelijk geweest zou zijn.” (Schramm, 2007)

toont het grote kader van de zondeval. En juist dat kader werd gebruikt om een geperverteerde bevrijdingsleer te scheppen.

In de verplichte lectuur van huidige pedagogische opleidingeninstituten, "Am Anfang war Erziehung"¹¹ (In het begin was de opvoeding) laat de psychoanalyticus en uitgesproken anti-pedagoge, Alice Miller, op nauwelijks 100 bladzijden haar afkeer van vaders en traditionele vaderlijke concepten de vrije loop. Christelijke, mannelijke autoriteiten definiëert zij als stichters van een "zwarte pedagogiek", die onderdrukt, mishandelt en neuroses voortbrengt. Miller lanceerde dit begrip dat tot op heden Bijbels georiënteerde opvoeding gelijkstelt aan kindermishandeling.

Gevolgen van het omkeren van de pedagogische rollen

Vandaag oogsten wij de vruchten van dit zaad. De gerenommeerde kinder- en jeugdpsychiater Michael Winterhoff beschrijft in zijn boeken een infantiele volwassen generatie, die niet in staat is zich te binden, die hun kinderen niet kan opvoeden, omdat zij door het gebrek aan een positieve distantie niet in staat is regels te stellen. De kinderen krijgen door hun vergeefse zoektocht naar autoriteit en grenzen diverse sociale en psychische problemen.

Op veel basisscholen is het percentage vrouwen dat daar werkt 100%; in de vervolgopleidingen gaat het dezelfde kant op. De jongens worden de verliezers in het opvoedings- en onderwijs-systeem, omdat de vrouwelijke methoden en doelen, in de vorm van groepswerk, rollenspel en het gezamenlijk de regels bepalen

in tegenspraak zijn met hun neurologische aanleg.¹² Zij zoeken de grenzen op, in de hoop op gezond verzet te stuiten en krijgen inplaats daarvan een sociale training of een therapie voorgeschreven. De bevoegde instanties, die inmiddels duidelijk een vrouwelijk denkpatroon hanteren, noemen hun geldingsdrang onjuist gedrag, hun zoeken naar een autoriteit een probleem en de behoefte om zich met iemand te meten en te kijken wie de sterkste is concurrentiestrijd en "haantjesgedrag". Een generatie geleden waren deze neigingen nog basis voor succes van jongens. Daar de weinige overgebleven mannen in het onderwijs ook onder druk staan om deze maatstaven over te nemen, rest hun vaak niet anders dan zich aan te passen bij de 'mainstream' of zich terug te trekken in passiviteit. Hun sterke kanten worden gezien als zwakheid en het nieuwe vrouwelijke denken als vooruitgang.

De meisjes, die zich in het verleden als hulp en aanvulling aan de jongens konden oriënteren, lijden onder deze ontwikkelingen. Of zij beantwoorden aan de nieuwe idealen en wedijveren met de mannen in de strijd om carrière te maken of reduceren zichzelf min of meer tot seksueel object.¹³

Het al meer dan 5000 jaar met succes beproefde concept van moederlijk gedrag functioneert slechts als de vader de leiding heeft.

De huidige verseksualisering van kinderen en de pedagogische relativering van seksuele taboes is onder deze omstandigheden niet verrassend. Het waren de patriarchale culturen die het geslachtsleven ethisch begrepen en standardeerden, terwijl het matriarchaat met zijn vruchtbaarheidscultussen en orgieën het ontbreken van taboes idealiseerde.¹⁴ Dat ook mannen met hun hang naar lichamelijke daar zeer aanspreekbaar voor kunnen zijn, is bijvoorbeeld te zien aan de homoscène, met haar openheid voor het vrouwelijke bij gelijktijdige seksuele teugelloosheid.

Ommekeer is mogelijk en noodzakelijk!

Terwijl politiek correcte media naar voren brengen dat de verandering in de ontwikkelingslanden alleen door vrouwen tot stand gebracht kan worden en zelfs van geestelijke leiders in Duitsland verlangen, dat de evangelicalen vrouwelijker moeten worden¹⁵, kan daarentegen slechts een radicaal tegengesteld ontwaken uit dit dilemma voeren.

Wij moeten het probleem onder ogen zien, dat reeds Adam ten val bracht: mannelijke passiviteit en het weigeren de opgedragen verantwoordelijkheid te aanvaarden. Als mannen zijn wij in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvoeding: in het gezin, in de gemeente en in het onderwijssysteem.

Om aan deze verantwoordelijkheid te voldoen, moeten wij vooral twee dingen doen: er zijn en handelen! Als wij ons onderwerpen aan de post-moderne-feministische definities in de pedagogiek, dan verlaten wij daarmee het fundament van de Bijbelse leer. Daarbij is de Bijbel ook een opvoedingsboek, waarin we God als Vader en Zoon geopenbaard zien en waarin het vadermodel een hoofdrol speelt. Hier vinden wij de wijsheid om op te voeden, die wij vandaag zo dringend nodig hebben. Laten wij de over het algemeen pseudo-pedagogische leer van de laatste decennia vergeten en laten we putten uit de schat van de christelijk-joodse nalatenschap van duizenden jaren. Als wij denken dat opvoeding een vrouwenzaak is, verdraaien wij het Bijbelse kader.

11. Miller, Alice: Am Anfang war Erziehung. (1980)

12. [http://www.erziehungstrends.net/Monoedukation Erlar, Gisela A.: Schluss mit der Umerziehung!](http://www.erziehungstrends.net/Monoedukation%20Erlar,%20Gisela%20A.:%20Schluss%20mit%20der%20Umerziehung!) (2012) Kimura, Doreen: Sex Differences in the brain. (Scientific American, 1999)

13. <http://www.n-tv.de/panorama/Kleine-Maedchen-stolzierenueber-Laufsteg-article11911896.html>

14. Verg. de Diana-cultus in het antieke Efeze (Hand 19) of de Asjera-cultus in oudtestamentische tijden. (1 Kon 16)

15. Werth, Jürgen: Niemand kan (meer) om ons evangelischen heen. (Eins, nov. 2011)

Er zijn mannen nodig aan het opvoedingsfront: als vaders, als kinder- en jeugdleiders, als onderwijzers en als geestelijke leraren! Mannen, die in de Bijbelse zin mannelijk denken en handelen, ondanks alle tegenstand. Mannen, die vaste en zichtbare voorbeelden zijn voor de jongens en een oriëntatiehulp voor de meisjes. Maar er zijn ook vrouwen nodig, die van harte bereid zijn om zich weer te richten naar een Bijbels-mannelijke pedagogiek. Het hoofd kan alleen maar de leiding nemen als zijn dringend noodzakelijke helpster hem een steun in de rug geeft.

Deze vrouwen zullen daar profijt van hebben, omdat zij theoretisch en praktisch ontlast worden. De mannen zullen er profijt van hebben, omdat zij weer zullen ervaren, dat zij belangrijk zijn voor de opvoeding van de jonge generatie en op die manier weer succesvol kunnen zijn. Voor de kinderen zal het een zegen zijn als ze niet langer eenzijdig gevormd worden en, tegen alle signalen van media en politiek in, mannen weer als belangrijk en waardevol mogen ervaren.

Het is aan ons mannen deze verantwoordelijkheid actief en met vreugde weer op ons te nemen. Ook al is dat maar enkele dagen in het jaar of misschien een paar uur per week, in het gezin, in de gemeente of in de school. Geen enkele investering van tijd en overgave in ons leven zal zo waardevol zijn als het vormen en leiden van jonge mensen onder Gods Woord. Erhard Eppler (SPD) zei eens: "Wie een menselijke maatschappij wil, moet de mannelijke overwinnen". Ik zou daar tegenover willen stellen: Wie een christelijke opvoeding wil, moet een mannelijke promoten. ■

David Wilhelm Winkelhake

Vertaling:
Henk en Nonky Blok

De auteur is gemeenteadviseur van de Bekennende (Belijdende) Evangelische Gemeinde Hannover en leider van de Informationsstelle voor LogosZentrierte Pädagogiek (Informatiepunt voor op het Woord gefundeerde pedagogiek, red.) – www.ilzp.org

“Er zijn mannen nodig aan het opvoedingsfront: als vaders, als kinder- en jeugdleiders, als onderwijzers en als geestelijke leraren!”

Antisemitisme: het houdt niet op.

‘Waarom protesteert niemand?’
in gesprek met opperrabbiijn Binyomin Jacobs
over het toenemende antisemitisme in Nederland

Bij aankomst bij het huis van opperrabbiijn Jacobs vallen direct de versterkte schutting rond de tuin en de camera's rondom het huis op. Hier woont iemand die in het Nederland van 2015 extra politiebewaking nodig heeft. De beveiligingsmaatregelen laten zien hoe het klimaat ten opzichte van Joden in ons land momenteel is.

Rabbiijn Jacobs, in een toespraak op een studiedag van het Platform Appèl Kerk en Israël zei u onlangs dat u in de toekomst voor zowel Joden als christenen geen plek meer ziet in Europa. Een opvallende uitspraak, kunt u dat toelichten?

Ik ben niet de enige die hier ook voor christenen geen toekomst ziet. Onlangs had ik met een hooggeplaatst persoon uit de overheid, iemand die echt niet bang aangelegd is, hier een gesprek over. Hij kwam naar mij toe,

Binyomin Jacobs, foto: wikipedia

omdat hij daar ook bang voor was. Recent was ik op een internationale conferentie van rabbijnen. Daar hebben we ook een ontmoeting gehad met een buitenlands staatshoofd. Hij vroeg ons hoe het was om als Joden in Europa te leven. Ik vertelde, dat dat steeds moeilijker wordt. Het is voor Joden tegenwoordig de gewoonste zaak om op straat uitgescholden te worden, zowel door moslims als ook steeds meer door autochtone Nederlanders. Het staatshoofd reageerde door te zeggen dat dat

laatste wel over zal gaan, omdat er hier in de toekomst geen plek meer voor christenen zal zijn. Voor Joden is het veiliger om in Israël te wonen.

Antisemitisme richt zich primair tegen Joden, maar daarna ook tegen christenen?

De machten die tegen Joden en tegen christenen zijn, rukken wereldwijd en ook in Nederland op. Deze ontwikkeling gaat snel. 40 jaar geleden kwam het niet voor dat ik op straat werd uitgescholden voor 'vieze Jood'. Nu gebeurt dat helaas veel te vaak. Bij mij thuis zijn al verschillende keren de ruiten ingegoooid.

Treedt de politie hiertegen op, als u hiervan aangifte doet?

Zeker, de politie doet wat binnen haar bereik ligt om mij een veilig gevoel te geven. Maar het is vaak lastig. Recentelijk riepen drie jongeren van de school hiertegenover mij, mij na. Als ik niet duidelijk kan aangeven wat er geschonden wordt, is het geen case, en kan de politie dus eigenlijk niets doen!

De Joodse school het Cheider en JBO (Joods Bijzonder Onderwijs) worden sinds de aanslag op het kantoor van Charlie Hebdo in Parijs inmiddels wel door de overheid betaald.

Dat is zo. Voor de scholen staan politie en de KMA. Maar we hebben zelf een groot hek rond het schoolplein op het Cheider moeten plaatsen en bij het JBO zelfs een gehele muur die voor een groot deel zelf betaald zijn. Er lopen nu dus agenten van de marechaussee rond de scholen, maar hoe lang zij daar gestationeerd blijven, is niet duidelijk. De scholen hebben nog steeds hun eigen bewakers in dienst. Dat blijft nodig. Zij moeten mee bij ieder uitstapje dat gemaakt wordt. Zij worden door het Cheider of het JBO betaald en niet door de overheid.

Het Cheider wordt toch gesubsidiëerd door het ministerie van onderwijs?

Ja, echter gedeeltelijk. Het godsdienstonderwijs valt hier buiten.

Wat is de oorzaak van het toenemend antisemitisme?

Veel mensen worden opgevoed met anti-Joodse denkbbeelden. Schoolboeken voor de basisschool staan er in bepaalde landen al bol van. Als kinderen van jongs af aan worden opgevoed met negatieve beelden van Joden, dan gaan ze daar vanzelf in mee.

Het antisemitisme zit overal in de samenleving. De Partij voor de dieren wil het onverdoofd slachten afschaffen. Waarom wil ze dat zo graag? Uit onderzoeken blijkt steeds weer dat het niet duidelijk is of onverdoofd slachten wel minder leed voor dieren meebrengt dan een rituele slachting. Een verdooving is niet dat er een zuster met een spuit naast een rund komt staan en het dier een aai over zijn bol geeft, maar aan het dier wordt een stroomstoot of CO₂ toegediend. Veel dieren krijgen van angst, als zij bij de verdoovingsgondel komen. Bij vele gaat de verdooving niet goed waardoor het lijden van de dieren nog veel langer gerekt wordt. Toch willen veel partijen het ritueel slachten verbieden. In de geschiedenis is dat vaak de eerste stap van jodenvervolgung. Eerst wordt het ritueel slachten ingeperkt, vervolgens wordt de besnijdenis verboden en als laatste stap worden Joden vervolgd.

Wat kunnen kerken en christenen doen tegen het toenemende antisemitisme?

De kerk moet haar stem verheffen tegen alle aanslagen op Joden en christenen. Ik begrijp niet waarom er vanuit de kerken niet geprotesteerd wordt. Aan de lopende band worden er aanslagen gepleegd op christenen en de PKN doet niets.

Vorige week zijn er 19 christenen in de Middellandse Zee gegoooid. En wat doet de kerk? Ze zwijgt. Onlangs was ik bij een protestmars van Syrische christenen in Enschede. Ik liep mee om mijn solidariteit aan hen te betuigen, maar waarom zag ik daar geen andere christenen? Waarom doet de PKN niets? Ik begrijp dat niet. De kerk protesteert niet. Het CDA

verheft haar stem niet. Ze ziet de continue moordpartijen bijna gelaten aan en zwijgt.

Wat kunnen christenen nog meer doen dan protesteren?

Het is heel belangrijk dat er goed onderwijs wordt gegeven. Goed onderwijs is het middel tegen antisemitisme. De geschiedenis moet eerlijk worden verteld, ook de geschiedenis van de shoah. Ik ben zelf al verschillende keren met groepen leerlingen in kamp Westerbork geweest. Een dergelijk bezoek maakt diepe indruk op hen. Deze kinderen worden later geen antisemieten.

Raadt u uw kinderen aan om Nederland en Europa te verlaten?

Mijn kinderen zijn groot, die nemen hun eigen beslissingen. Maar ik denk dat zij op termijn geen toekomst voor zichzelf in Nederland zien.

Blijft u zelf in Nederland?

De kapitein van het cruiseschip de "Costa Concordia" dat voor de kust van Italië schipbreuk leed, is onlangs veroordeeld tot zestien jaar gevangenisstraf, omdat hij als eerste het zinkende schip had verlaten. Ik zie mijzelf ook als een kapitein voor mijn Joodse landgenoten, maar ik zal nooit als eerste het schip verlaten.

Het interview is afgenomen door ds. D.M. Heikoop en J.P. Oudshoorn.

“ Het is heel belangrijk dat er goed onderwijs wordt gegeven. Goed onderwijs is het middel tegen antisemitisme. ”

Ethiek bij het digibord

Foto's: www.netwijs.blogspot.nl en www.leraar24.nl

Wat is een digibord?

Een digibord is een groot computerscherm dat aan de muur in het klaslokaal hangt. Op het bureau van de leerkracht staat een pc of laptop in verbinding met het digitale scherm. Via een beamer wordt alles wat de leerkracht doet op zijn of haar computer op het scherm geprojecteerd. Toegang tot internet betekent dat alles van internet ook op het digibord kan worden geprojecteerd.

Het probleem

Het probleem van het digibord ligt niet zozeer in de aan te bieden lesstof, maar over de andere momenten dat leerkrachten het digibord inzetten. Denk aan de laatste 10 minuten voordat de bel gaat, een regentachtige pauze, een verloren kwartiertje of de tijd dat juf of meester nog even nakijkt. Ook dan blijkt het digibord te worden ingezet en een handig hulpmiddel.

Grote verschillen

Als leerkrachten kinderen laten kiezen wat er gekeken wordt, stuit je direct al op een probleem. Je hebt in een klas te maken met kinderen uit verschillende thuissituaties, met verschillende regels, normen en waarden en zodoende mag het ene kind iets wel zien, lezen en of luisteren en het andere kind niet. Nu is er in de klas een medium wat kinderen de gelegenheid biedt om alles wat hen aanspreekt te delen met de rest van de klas.

Waar trek je de grens?

Zo kan het gebeuren dat kinderen op school naar muziek luisteren waarvan je thuis zegt: "Zoek maar even wat anders op" of dat zij dingen zien waarvan je thuis zegt: "Dat kijken wij hier niet".

Verschillen tussen leerlingen onderling en hun achtergrond kunnen groot zijn, maar ook tussen leerkrachten onderling of tussen leerkrachten en ouders. Vindt de ene leerkracht iets wel kunnen en de ander misschien toch net niet. Waar trek je dan de grens?

Alles wordt in beeld gebracht.

De talloze muziekclips met liedjes waarin vrouwen met weinig kleding als lustobject dansen voor mannen. Programma's waarin naar elkaar wordt gescholden of met God wordt gespot. Programma's die zich educatief voor doen en evolutie als waarheid voorstellen. Als de leerkracht nakijkt, hoeft hij of zij dit niet eens in de gaten te hebben. Soms denkt de leerkracht iets "goeds" te laten zien. Denk aan christelijke liedjes waarin Jezus bloederig aan het kruis wordt afgebeeld. De leerkracht is zich er niet van bewust dat er ouders zijn die het niet op prijs stellen dat hun kind kijkt naar beelden waarbij Jezus op die wijze wordt afgebeeld. Dan films met onderwerpen als anorexia, seks, vluchten in alcohol, uitgaan, enz. Wanneer is een kind daaraan toe en wie beslist dat?

Wat kunnen leerkrachten doen?

Je kunt voor je klas een map aanleggen met filmpjes, liedjes en spelletjes die je van tevoren hebt gescreend en weet dat deze educatief en pedagogisch verantwoord zijn. Als je kinderen wilt laten kiezen, is het handig dat zij dit eerst van tevoren opgeven, zodat je dit eerst zelf kunt gaan kijken om te bepalen of dit wel geschikt is. Maar als je zelf eerst kijkt of een map aanmaakt, waar let je dan op en heb je voor jezelf duidelijk waar je de grens trekt?

Op de volgende pagina vindt u een overzicht met punten waar u op kunt letten en wat u als ouders zou kunnen doen.

Amanda Poelstra

Mevr. Poelstra heeft de pabo gevolgd en is moeder van drie kinderen.

“ Maak het digibord niet tot een probleem van de school of van jezelf, maar deel het met de school. Dan kun je samen op zoek naar een oplossing. ”

Punten waar je op kunt letten:

- Welke normen en waarden worden overgebracht?
- Hoe wordt omgegaan met thema's waarbij kinderen thuis verschillend over gedacht kan worden?
- Zou dit als griezelig of eng kunnen worden ervaren?
- Hoe is het taalgebruik of wat is de tekst van het lied?
- Wat wordt hier als "normaal" voorgesteld?
- Wordt het verkeerd hier als goed voorgesteld of andersom? Bijvoorbeeld: je houden aan de regels is saai. Weinig kleding aan voor een meisje is mooi en sexy
- Sta ik op één lijn met mijn collega's?
- Ken ik de kinderen en uit welke thuissituatie komt hij of zij?
- Houd ik rekening met hun normen en waarden?
- Tot slot wat leer je kinderen in omgang met het beeldscherm, als je voor ieder vrij minuutje het digibord inschakelt?

Wat kunnen ouders doen?

- Weet je als ouders of de leerkracht over het bovenstaande heeft nagedacht?
- Heeft de school een beleid t.a.v. het digibordgebruik?
- Door welke overtuigingen en overwegingen bepaalt hij of zij of iets wel of niet wordt getoond?
- Ga in gesprek met school om daar samen over na te denken.
- Mochten zij hier anders instaan, maak dan je zorg bespreekbaar.
- Vraag respect en begrip voor jullie normen en waarden.
- Probeer duidelijk te maken dat je in conflict wordt gebracht, omdat je thuis andere regels hanteert.
- Maak het niet tot een probleem van de school of van jezelf, maar deel het met de school, zodat het als een gezamenlijk probleem kan worden gezien. Dan kun je samen op zoek naar een oplossing.

Is draadloos internet veilig?

Steeds meer scholen gaan over op digitaal onderwijs of experimenteren daarmee. Dit terwijl diverse onderzoeken aantonen dat straling afkomstig van o.a. mobiele telefoons en draadloos internet de gezondheid van kinderen negatief kan beïnvloeden.

Ouders en kinderen die hier al mee te maken hebben maken onder andere melding van concentratieproblemen, hoofdpijn, misselijkheid, vermoeidheid of juist hyperactiviteit. De Raad van Europa nam na bestudering van verschillende wetenschappelijke onderzoeken in 2011 al een resolutie aan, waarin onder andere geadviseerd wordt om draadloos internet en mobiele telefoons uit scholen te weren. Nederland lijkt zich hier nog weinig van aan te trekken, terwijl in sommige landen draadloos internet uit scholen bewust wordt geweerd of WiFi gewoonweg verboden is.

Enkele feiten:

- De Duitse overheid heeft in augustus 2007 laten weten dat ze het gebruik van WiFi thuis of op het werk afraadt, omwille van de mogelijke gevolgen voor de gezondheid.
- Het hoofd van de Britse Health Protection Agency, Sir William Stewart, heeft in een BBC-reportage te kennen gegeven dat hij zich ernstige zorgen maakt over het toenemend gebruik van WiFi.
- De burgemeester van de Franse stad Hérouville-Saint-Clair heeft draadloos internet laten verwijderen uit alle scholen, om de gezondheid van de kinderen te beschermen.
- De voormalige directeur van de Canadese Lakehead Universiteit, zelf een zoöloog, heeft bewust WiFi geweigerd, omdat hij meent dat er genoeg wetenschappelijke aanwijzingen zijn voor schadelijkheid. Ook aan de Sorbonne III Universiteit te Parijs werd een moratorium voor draadloos internet ingesteld.

bronnen:
www.kinderenenstraling.nl/school
www.beperkdestraling.org

Foto: rtvoost, Erik Schaddelee

Spiritualiteit bij de politie?

Nederlandse politie op het spirituele pad?¹

Mentale weerbaarheid politie een must!

Een persbericht van de rijksoverheid, van 28 februari 2012: „Minister Opstelten trekt 45 miljoen euro uit om de weerbaarheid van politieagenten te verhogen. Agenten die zich in de frontlinie bevinden, krijgen mentale weerbaarheidstraining. In totaal gaan 40.000 politieagenten in drie jaar tijd getraind worden.” Reden: een op de vijf agenten heeft symptomen van posttraumatische stress, zoals angst, slapeloosheid en verlies van de eigen persoonlijkheid. Daardoor zijn ze minder alert en ontstaat een verhoogd risico in gevaarlijke situaties.

Begin dit jaar komen er echter andere berichten naar buiten. Zo zou het gros van de politieagenten behoorlijk weerbaar zijn en komen posttraumatische stressklachten „nauwelijks” voor. Van een „zeer ernstig probleem” in 2012 is de weerbaarheid nu kennelijk „nauwelijks nog een probleem.” Wie dit oppervlakkig beziet, zou kunnen denken dat de weerbaarheidstraining van Opstelten blijkbaar heeft gewerkt. Inmiddels hadden immers duizenden medewerkers de peperdure training gevolgd. Maar uit onderzoek in opdracht van het ministerie blijkt dat er „nauwelijks aanwijzingen” zijn gevonden dat het de cursus was die de mentale kracht van agenten heeft verbeterd. Meer dan de helft van de deelnemers zei dat ze door de training niet weerbaarder zijn geworden. Minister Opstelten heeft de Tweede Kamer dan ook geschreven dat er „gelet op de resultaten van dit onderzoek kritisch naar de opzet van de training” wordt gekeken.

Hindoeïstisch

Waar niet naar werd gekeken tot nog toe is de inhoud van de training zelf. Deze roept namelijk zonder meer vragen op. De training omvat onder meer het ontwikkelen van vaardigheden als visualisatie, aandachtsccontrole, energiemanagement en gedachtecontrole. Sommige onderdelen zijn zonder meer positief te waarderen, zoals de aandacht voor goede voeding, het helder stellen van

doelen, een veilige fysieke training en de ademhaling. Maar rond andere onderdelen zijn ernstige bezwaren te noemen.

Allereerst de hartcoherentietraining, waarbij eerst een meditatieoefening wordt gedaan om te ontspannen en in lichte trance te raken. Vervolgens moeten de agenten door middel van „ademen naar hun hart” en het „visualiseren van positieve gevoelens” honderd procent groene staafdiagrammen zien te produceren op een beeldscherm.²

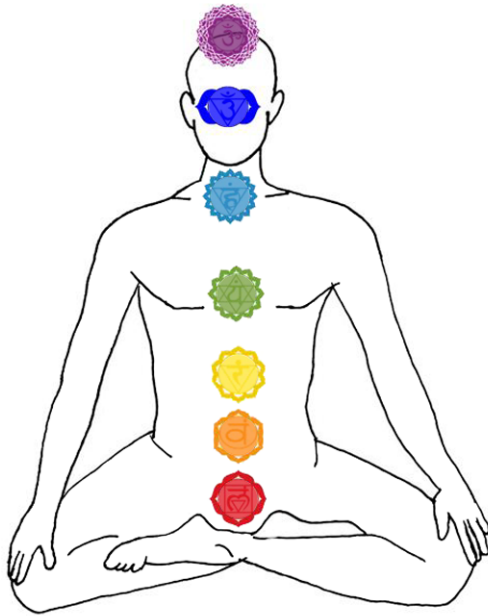
Deze training lijkt verdacht veel op de occulte hindoeïstische meditatietechniek pranayama, het spiritueel ademen. Daarbij speelt het hartchakra³, het middelpunt van de borst, een grote rol.

1. Dit artikel verscheen eerder, in minder uitgebreide vorm, in het *Reformatorisch Dagblad* van 20 februari 2015 onder de titel *Mentale training politie discutabel*.

2. Deze symmetrische groene staafdiagrammen geven aan dat de persoon 'coherent' is geworden: in een ruststand.

3. Chakra: (Sanskriet: *chakra* = wiel, rad). Diverse oosterse religies beschouwen chakra's als energiecentra in het etherische lichaam. De zeven hoofdchakra's (gelegen in het verloop van de ruggengraat) zijn: het stuitchakra of kundalini (aarde), geslachtschakra (leven), navelchakra (astra), hartchakra (liefde), keelchakra (geluid), voorhoofdchakra of derde oog (intuïtie, helderziendheid), kruinchakra of lotus (kosmos; kosmisch- en godsbe-wustzijn). Het werken met chakra's heeft alles te maken met de opwekking van de kundalinislang.

Kundalini: (Sanskriet: *kundalini* = gekronkeld), de naam van een godin die gesymboliseerd wordt door een slang, opgerold en slapend met de staart in haar bek. Deze 'slang van leven, vuur en wijsheid' zou zetelen in het onderste chakra (stuitchakra) onderaan de ruggengraat. Via allerlei psychotherapieën (acupunctuur, yoga, meditatie, reiki, therapeutisch touch) tracht men deze slang te wekken waarna haar energie stroomt langs de wervelkolom naar het schedelchakra. Daar zou de god Shiva verblijven, staande voor puur bewustzijn. De kosmisch opstijgende kracht wordt in het hindoeïsme ook wel Shakti genoemd of de Godin. Het einddoel is bereikt bij de vereniging of het huwelijk van Shiva en Shakti, waarbij een geweldige doorbraak van godsbe-wustzijn (zie daar) kan optreden ('gods'-ervaringen, genezingen). Maar evenzeer kan de doorbraak vernietigend uitwerken, omdat Shiva ook de vernietigende god is (ernstige lichamelijke reacties, psychoses, dood). Uit *Genezing uit het Oosten?* (2011) van Ruud van der Ven.

Dit chakra zou de plek zijn waar alles samenkomt, de ontmoetingsplek van hemel en aarde. Dan visualisatie, waarbij in een ontspannen staat, door een eenvoudige meditatieoefening te bereiken, het gewenste einddoel met inzet van alle zintuigen gevisualiseerd wordt.

Visualisatie behoort echter niet tot het terrein van onschuldige verbeeldingstechnieken, maar tot de basistechnieken van sjamanen, spiritisten, heksen en magiërs. Een regelrechte occulte techniek die verbinding legt met het rijk der duisternis.

Ook het doen van de “haka” zou agenten alerter moeten maken in stressvolle situaties. De traditionele dans is nog te zien bij rugbywedstrijden in Nieuw-Zeeland, maar maakte vanouds deel uit van de voorouderverering van de Maori's. Hij gaat gepaard met er woest uitzien, op de dijen en armen slaan, kreten uitstoten, ogen woest laten rollen en de tong ver uitsteken.

Spelen met vuur

Ook de spirituele achtergrond van sommige cursusleiders is veelzeggend. Er is een psycholoog die gespecialiseerd is in hartcoherentie en mindfulness, een voormalig verpleegkundige met aura-readings en healings (lees: waarzeggerij en toverij) en newagecursussen in haar pakket. Een belangrijke trainer is verder Daniel Zavrel, gespecialiseerd in yoga, transcendent meditatie en mindfulness. Zijn missie: het trainen van deelnemers tot spirituele leiders. Bij nader onderzoek blijkt hij volop te putten uit de grote monistische holistische newagebron: alles is voor hem één goddelijke energie.

In de jaren 90 organiseerden de politieregio's in Amsterdam en Haarlem cursussen “positief denken” die gratis werden aangeboden door de Brahma Kumaris Spirituele Akademie. Religieuze termen werden vervangen door meer neutrale, psychologische termen – wat aan

“ **Visualisatie behoort tot een regelrechte occulte techniek die verbinding legt met het rijk der duisternis.** ”

de deelnemers overigens niet werd verteld. Achter deze termen schuilt een hindoeleer van reïncarnatie en geloof in ‘de god in jou’, die zeker in staat is je denken te veranderen.

Vorig jaar februari zond KRO *Brandpunt* de reportage “Knuffelen met de korpschef” uit. Aan de orde kwamen aparte leiderschapsopleidingen voor de complete top van de Nederlandse politie. Een zoektocht naar „de zachte innerlijke waarde van authentiek en persoonlijk leiderschap.” Een zoektocht met behulp van meditaties, paardencoaching, koeienknuffelen, trommelsessies, vloten bouwen, je eigen grafrede schrijven, al je gevoelens laten gaan en gedichten schrijven. Kosten: 30.000 euro per persoon.

Uit dit alles mag duidelijk zijn dat de politie met deze cursussen mentale weerbaarheid op het spirituele pad is gegaan. Occulte elementen zijn soms verraderlijk ingevlochten in ‘mentale’ handreikingen. Helaas zijn er veel christenen die het Bijbelse gebod om alles te toetsen en (alleen) het goede te bewaren niet serieus nemen. En naast vragen over de effectiviteit en het kostenplaatje kan zich dan nog wel eens een ander prijskaartje aandienen: een beschadiging van de relatie met de Heere Jezus Christus.

De cursus vraagt om alternatieven. Nuchterheid en waakzaamheid zijn een must.

Drs. Ruud van der Ven

De auteur is voormalig natuurarts en huisarts, schreef meerdere boeken over occultisme en alternatieve geneeswijzen en verzorgt lezingen over onderwerpen rond geloof, gezondheid en toetsing van on-Bijbelse leringen.

Op de 'Ark van Noach'

De vragen in de artikelen van René Dircks in enkele magazines van B&O hadden we grotendeels beantwoord. We waren dan ook heel dankbaar voor de vier toegangskarten voor "De ark van Noach". Samen met onze kleindochters Rebecca en Loïsa zouden we op pad gaan. We hadden alle vier wel de "kleine" ark bezocht, maar deze ark, volgens de Bijbelse maten, nog niet.

Omdat de kinderen op maandag 30 maart 2015 een dag vrij van school hadden, besloten we die dag naar Dordrecht te gaan.

Er woei een stevige wind, het was behoorlijk fris, maar toch gingen we welgemoed op pad.

In de verte zagen we de enorme ark al liggen! Daarbinnen werden we hartelijk ontvangen en we gingen (wel een beetje bibberend van de kou!) op pad. De kinderen (en oma en opa ook!) waren diep onder de indruk van de enorme afmetingen. We konden ons nu heel goed indenken hoe Noach met zijn familie al die maanden hier doorgebracht hadden. Beslist niet saai! Er moest veel werk worden verzet om al die dieren te verzorgen. We genoten van de prachtige film en ja, er waren ook levende dieren te bewonderen.

De kinderen zijn echte dierenvrienden en vroegen zich af of het niet "te saai" voor de beesten was. Maar er werd vast wel goed voor ze verzorgd. En denk je eens in hoe het bij Noach was!

Toen moesten ze maandenlang in hun betrekkelijk donkere hokken blijven. Maar God zorgde voor Noach en zijn gezin, maar ook voor de dieren!

We waren alle vier opnieuw diep onder de indruk van wat er ten tijde van de "grote vloed" gebeurd was en hoe de God van hemel en aarde de toen al door de zonde verdorven schepping vernieuwde! We stonden stil bij het venster, waar de duif de tweede keer terugkwam met een olijfblad in haar snavel. Dat hield een geweldige belofte in! En korte tijd later mocht Noach de regenboog zien en God een offer brengen van reine dieren.

Wat een uitzicht, dat de Heer van hemel en aarde alles binnenkort totaal zal vernieuwen. Daartoe heeft Zijn Zoon Jezus het volmaakte offer gebracht!

Het was een frisse, maar hartverwarmende dag!

*familie Everaarts
uit Lisse*

“ We waren diep onder de indruk van wat er ten tijde van de “grote vloed” gebeurd was en hoe de God van hemel en aarde de toen al door de zonde verdorven schepping vernieuwde! ”

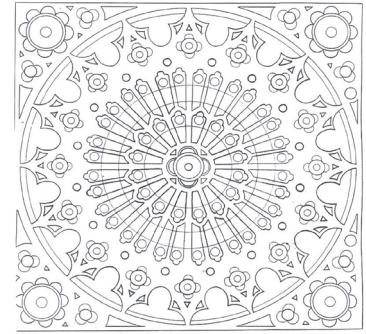
Oosterse beïnvloeding

Wat mandala's en mindmaps veroorzaken.

Een Belgische moeder belde het kantoor van B&O en vroeg inlichtingen over mandala's en mindmapping. Ze kon voor verantwoorde informatie gebruik maken van artikelen op de website van B&O:

- www.bijbelonderwijs.nl/occult-en-licht/mindmapping-2
- www.bijbelonderwijs.nl/occult-en-licht/mandalas-3.

De redactie heeft haar gevraagd het een ander op schrift te stellen.

Bij een mandala wordt de aandacht naar het midden getrokken.

Het gevolg van een tekening

Mijn jongste zoon (10 jaar) zit op een katholieke basisschool en heeft een erg veeleisende leerkracht. Tijdens de kerstvakantie kreeg hij van zijn juf de opdracht om zelf een mandala te ontwerpen en daarna in te kleuren. Ik vermoedde toen nog niet dat er iets mis is met mandala's. Toen mijn zoon aan de opdracht begon, werd hij onrustig en angstig. Geen enkel ontwerp vond hij goed genoeg. Hij kwam er zelf niet uit en vroeg me om hulp. Omdat ik het rond de kerstdagen erg druk had, liet ik hem verstaan dat hij die taak zelf moest proberen af te handelen. Normaal help ik hem regelmatig met zijn taken en lessen voor school, maar dit keer vond ik het niet nodig, omdat het naar mijn mening een onbelangrijke taak was, die een kind niets wezenlijks bijbrengt. Als hij problemen heeft met wiskunde of spelling, help ik hem meteen, maar voor een tekeningetje had ik echt geen tijd. Mijn zoon werd radeloos en bleef aan mijn hoofd zeuren. Ik gaf niet toe, omdat ik het belang van zo'n mandala ontwerpen echt niet inzag. Toevallig belde mijn zus me op en ze hoorde op de achtergrond mijn zoon tekeer gaan. Ze vond dat ik toch wel erg streng was en ze bood aan om te komen helpen. Toen we met z'n drieën rond de keukentafel aan het werk gingen, bleek dat een mandala ontwerpen, gemakkelijker gezegd dan gedaan is. We hebben er ontzettend veel tijd in gestoken en mijn zoon vond geen enkel ontwerp goed genoeg. Mijn zus moest na een aantal uur ermee ophouden, ze had ook nog veel te regelen voor kerst. Een hele week lang was er spanning en stress in

huis, omdat mijn zoon zich op een ongezonde manier in zijn mandala vastbeet.

Het liet hem niet los. Net rond de kerstperiode, wanneer een gezin vredig met elkaar zou moeten kunnen genieten van de rust van een fijne vakantie, werden wij opgejaagd door een mandala, die nou net een toonbeeld zou moeten zijn van "oosterse rust, balans en harmonie". Wij hebben als christelijk gezin toen duidelijk ervaren dat die oosterse invloed helemaal niet de rust bracht die wij gewoonlijk met kerst wél ervaren. De week nadien gingen we skiën, maar mijn zoon en ik hebben een hele week in bed gelegen met griep. Toeval? Of misschien toch niet?

Dan ook nog mindmapping.

Rond de paastijd, moest mijn zoon een les natuurkunde instuderen met behulp van een mindmap. Die moest hij zelf ontwerpen en vervolgens tonen aan zijn juf. Hoewel de les heel erg eenvoudig was (het ging over rivieren, wat een monding en een bron is en hoe je het verschil ziet met een kanaal), liep het ontwerp van de mindmap helemaal mis. Hij kwam er niet uit en kwam zenuwachtig om hulp vragen. Ik maakte een ontwerp, wat hij afkeurde. Ik ontwierp nog een aantal mindmaps die ook allemaal in de prullenmand belandden. Iets voor 20.00 uur vertrok ik naar mijn les muziekgeschiedenis en mijn man zou de kinderen in bed leggen. Om 21.30 uur belde mijn man me in de muzikles op mijn gsm en vroeg ten einde raad of ik de les wilde verlaten en onmiddellijk huiswaarts keren om mijn zoon te helpen bedaren. Ik ver-

ontschuldigde me bij de leerkracht en spoedde me naar huis, waar ik iedereen in opperste ontreddeuring aantrof. Mijn man was op van de zenuwen, mijn zoontje huilde hartverscheurend en onze oudste zoon was boos, omdat hij zijn schoolwerk niet naar behoren kon doen door alle chaos. Het heeft me heel veel moeite gekost om mijn zoon tot bedaren te brengen. Vaag herinnerde ik me dat ik ooit iets had gelezen over de occulte oorsprong van mindmapping. Ik vertelde mijn zoon dat ik een briefje zou schrijven naar de juf over wat er die avond was voorgevallen en dat wij als ouders hem verplicht hadden te stoppen met zijn mindmap. Zo legde ik de schuld bij onszelf als ouders en stelde ik hem vrij van de taak. Mijn zoontje aanvaardde dat voorstel in tranen, en lag pas na 22 uur in zijn bed. De dag erna heb ik contact opgenomen met Bijbel & Onderwijs om me te informeren over deze kwestie. Mijn vermoeden werd bevestigd dat zowel mandala's als mindmapping een kwalijke origine hebben. In het vervolg ga ik wat vaker een briefje schrijven om de leerkracht erop te wijzen dat sommige "nieuwe stromingen" binnen het onderwijs meer kwaad dan goed aanrichten.

Naam en adres zijn bij de redactie bekend.

Nadat ze gehoord had, wat met haar bijdrage gebeurde, e-mailde ze: "Ik ben blij dat mijn verhaal andere ouders kan waarschuwen tegen de valkuilen van oosterse religies. Graag wil ik u bedanken voor alle achtergrondinformatie die we van B&O hebben ontvangen."

Twee geloven

Schepping of evolutie: kiezen tussen twee geloven

Hoe kunnen we onze jeugd helpen bij de juiste keuze?

In het voortgezet onderwijs en hoger onderwijs worden kinderen uit christelijke gezinnen geconfronteerd met overtuigende evolutionisten. Zelfs studenten in de theologie wordt geleerd dat er overtuigende aanwijzingen zijn voor evolutie en dat bij gebruik van het evolutiemodel als denkkader veel stukjes van veel puzzels in elkaar vallen. Hoe openen we de ogen van onze jeugd voor de eenzijdige dominantie van de materialistische evolutieleer? Hoe kunnen we uitleggen aan onze jeugd dat de keuze tussen schepping of (macro)evolutie een keuze tussen twee geloven is?

1. Voorkomen van verwarring

Allereerst moet duidelijk zijn dat het verschil in denkwijze de zogenoemde "macro-evolutie" betreft. Het fokken van een grote verscheidenheid aan verschillende rassen bij koeien, paarden, honden, gewassen noemt men wel micro-evolutie. Daarover bestaat geen verschil van mening, want dat is in de dagelijkse praktijk te zien en te herhalen. (Zie www.evolutie.biz/biologie.html)

De verklaring hoe vanuit een oorspronkelijk eenvoudig organisme over een zeer lange tijdsperiode steeds ingewikkelder organismen ontstaan zijn, kan macro-evolutie genoemd worden. Daarover bestaat verschil van mening, omdat het in het verleden gebeurd zou zijn. Het probleem is dat men in het algemeen verwacht dat wetenschap per definitie een correct bewijs van de werkelijkheid in het verleden kan geven. Er kan echter slechts een model worden gecreëerd waar een groep wetenschappers vertrouwen in heeft dat het juist is. **Er zijn ook wetenschappers die er van overtuigd zijn dat de Bijbel een andere verklaring geeft over hoe we hier op aarde gekomen zijn en daarbij een verklaring waarom we hier zijn.**

2. Er zijn logische, filosofische bezwaren

De atheïstische universiteitshoogleraar filosofie Thomas Nagel komt in het boek *'Geest en Kosmos'* tot de volgende conclusies:

- *'In het huidige klimaat van een dominant wetenschappelijk naturalisme*, dat krachtig gebaseerd is op speculatieve darwinistische verklaringen van praktisch alles, en tot de tanden gewapend tegen aanvallen vanuit religie, meen ik dat het nuttig is om over alternatieven na te denken.'* En:
- *'Ik durf er iets onder te verwedden dat de huidige weldenkende consensus over een generatie of twee lachwekkend zal worden gevonden, hoewel die dan natuurlijk kan zijn vervangen door een nieuwe consensus die net zo ongefundeerd is. De menselijke wil om te geloven is onuitputtelijk.'*

Interessante conclusies die aanknopingspunten geven voor een Bijbelse reactie. Wat is geloven en wat is de oorsprong van geloof?

3. Definitie van geloof

Geloof is een innerlijke overtuiging die omschreven kan worden als een zekerheid van dingen die men hoopt en een overtuiging van dingen die men niet ziet. (Hebr11:1)

Elk mens handelt vanuit een innerlijke geloofsovertuiging, bewust of onbewust. Als men bijvoorbeeld niet gelooft wat er in de reisgids staat, zal men geen reis naar een land boeken, en medicijnen slikt men omdat men vertrouwt (=gelooft) dat het de uitwerking zal hebben die de arts zegt.

Zo is het ook met de dominante visie op evolutie. Men is bijvoorbeeld overtuigd van macro-evolutie, die niet te zien is. Wat theïstische evolutionisten zien als overtuigende aanwijzingen is een rangschikking van waarnemingen in een model dat evolutie moet verklaren. Waarnemingen die niet passen in het model worden buiten beschouwing gelaten.

Dit is een compleet andere werkwijze dan in de proefondervindelijke wetenschappen, bijvoorbeeld technische natuurkunde. Juist in de datapunten die niet met een model te verklaren zijn, heeft men grote interesse. (voor verschil in bewijsvoering zie: www.bijbelenonderwijs.nl/evolutie-nee/3023 of www.evolutie.biz/slimme%20vragen.html)

*) Een filosofische stroming, die alles door natuurlijke verschijnselen verklaart en het bestaan van bovennatuurlijke verschijnselen ontkent.

4. De mens een complex wezen

De visie op macro-evolutie is materialistisch. Gevoelens, gedachten, bewustzijn enz. worden verklaard vanuit de stoffelijke materie. Zoals de titel van het boek van prof. Swaab aangeeft: 'Wij zijn alleen maar ons brein.'

De mens heeft echter ook een niet-stoffelijke dimensie. Dat is te verduidelijken aan de hand van de verschillende soorten gevoel die een mens kan hebben. (Fig. 1 hiernaast)

Voor de moderne jeugd kan begrijpelijk gemaakt worden dat de mens bestaat uit geest, ziel en lichaam door middel van een karikatuur. (Fig. 2 hiernaast).

Deze menselijke drie-eenheid wordt ook in de Bijbel vermeld. *Geheel uw geest, ziel en lichaam moge bij de komst van onze Heere Jezus Christus blijken in allen dele onberispelijk bewaard te zijn.* (1Thess 5:23)

5. Een keuze: geloven in doelgerichte schepping of geloven in macro-evolutie

Hoe het leven in het verleden ontstond, kan men niet zien. Zekerheid daarover kan ook niet verkregen worden door proefondervindelijk bewijs. Want zelfs al zou men er in slagen van chemicaliën een levend wezen te produceren in het laboratorium, dan is dat nog geen bewijs dat het zo ooit ontstaan is.

Wat betreft de verklaring van de oorsprong van het leven staat elk mens voor de keuze:

- wil je geloven wat in de Bijbel staat over de geestelijke dimensie (geloof A), of
- wil je geloven wat de media en de schoolboeken beweren, het 'dominant wetenschappelijk naturalisme' (geloof B).

Fig. 1. De mens is een complex wezen, met bijvoorbeeld verschillende soorten gevoel.

Fig. 2. De mens, (schematisch weergegeven), bestaat uit geest, ziel en lichaam.

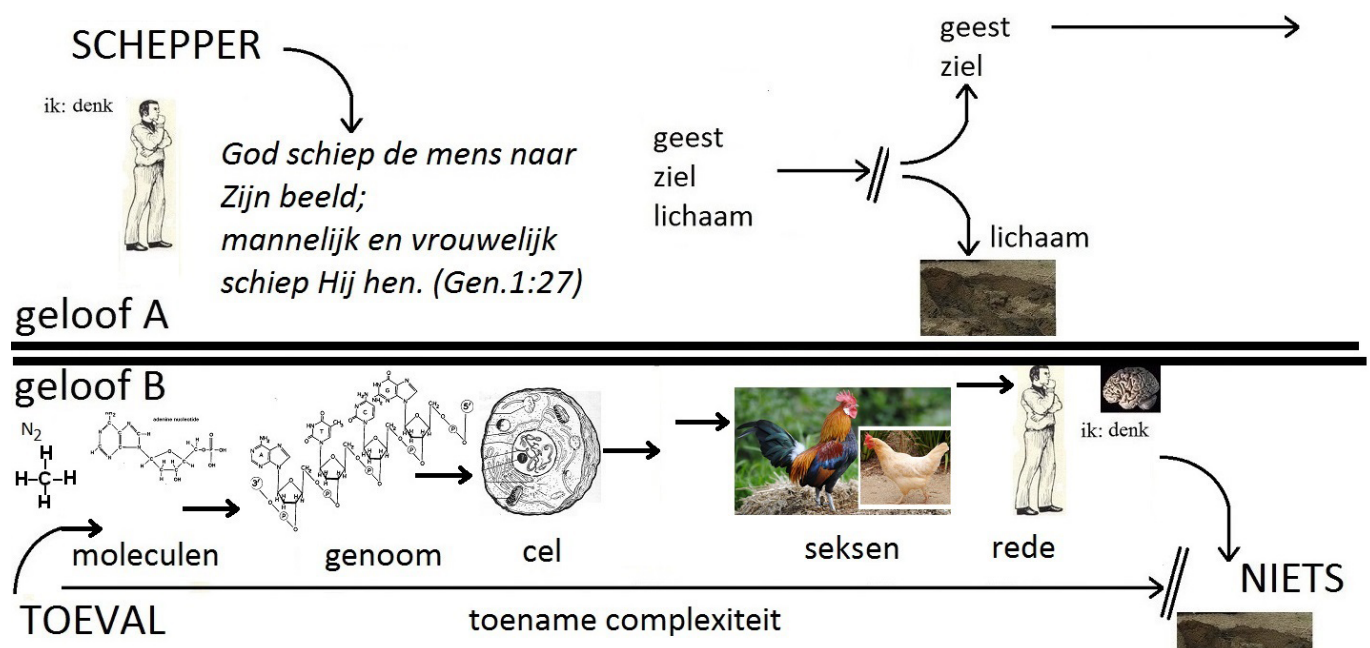

Fig.3 Twee geloven: A. de Bijbelse visie B. de materialistische visie.

Bij geloof A ziet men de mens als een complex geheel, bestaande uit een materieel lichaam en een onstoffelijke ziel en geest. De stoffelijke hersenen zijn te zien als drager van onstoffelijke gedachten. Het mysterie van 'materie die leeft, en als mens bewustzijn heeft en kan redeneren', is te begrijpen door geloof in een Schepper die van buitenaf in onze ruimte een doelbewuste schepping tot stand heeft gebracht. Na de dood vergaat het stoffelijke lichaam in de aarde, maar blijft de ziel, het "ik" van de mens bestaan.

Bij geloof B is men overtuigd dat het leven toevallig is ontstaan uit eenvoudige chemische verbindingen. Het bewustzijn van de mens ontwikkelde zich via een geleidelijk evolutieproces. Ook het waardeoordeel evolueerde in een richting die het meest gunstig is voor de overleving van het wezen mens. De mens bestaat uit materie en na de dood blijft er alleen die materie over.

Logisch redenerend zou men verwachten dat de mens de meest eenvoudige verklaring zou kiezen. Dus A, want de keuze voor B druist in tegen ons logisch redeneervermogen. (zie: 'Bewustzijn en rede' in B&O Magazine jaarg.17 nr 5 dec.2014)

Maar 'In het huidige klimaat van een dominant wetenschappelijk naturalisme, dat krachtig gebaseerd is op speculatieve darwinistische verklaringen van praktisch alles, en tot de tanden gewapend tegen aanvallen vanuit religie' kiest men voor B.

6. De oorzaak van een keuze tegen de logica in

De drijfveer voor de keuze voor de evolutionistische verklaring ligt in de geestelijke dimensie die men niet wil en kan zien. Vanuit die geestelijke dimensie worden onze gedachten gestuurd. Er is een geestelijke macht die de mens het zicht op geloof A wil belemmeren en onze ziel wil beheersen, zodat de mens zichzelf als geëvolueerd dier ziet dat autonoom kan handelen. Pas als men 'van boven af' geboren is gaan de ogen daarvoor open.

“ Wil je geloven wat in de Bijbel staat over de geestelijke dimensie of wil je geloven wat de media en de schoolboeken beweren? ”

De Bijbel wijst daarvoor naar de Weg, de Waarheid en het Leven. (Joh 14: 6) Zie verder fig.4.

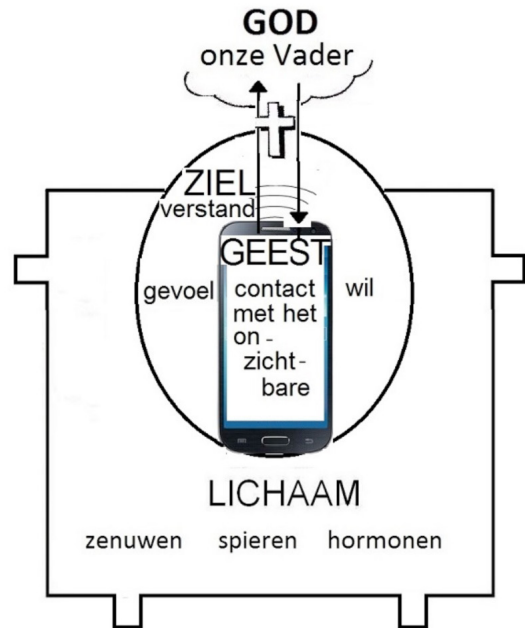

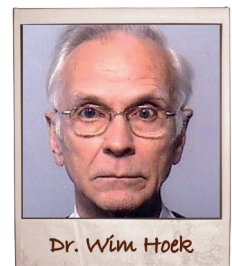
Fig.4 Jezus Christus opent de weg tot de Schepper. (Joh 3:3)

Voor mij als exact denkend chemicus vind ik dat veel raadsels van de mysterieuze schepping en het gedrag van de complexe mensheid te begrijpen zijn vanuit mijn Bijbelse geloof. Zie bijvoorbeeld:

www.evolutie.biz/mysterie2.html

www.evolutie.biz/Overtuiging-creatie.html

Dr. W. Hoek

De heer Hoek is gepensioneerd scheikundige en heeft voor B&O al diverse taken vervuld.

Stimulans tot het schrijven van dit artikel waren de boeken: "Arrogant" van Ronald Meester en "Geest en kosmos" van Nagel. Met dank aan mijn kleinzoon (ir. technische natuurkunde) voor zijn kritische opmerkingen.

Kort nieuws

► EEN CADEAU

Elk lid ontvangt de nieuwe uitgave van de vereniging **De Allah van de Koran – door welke geest geleid? De islam en zijn inspiratiebron.** De inhoud gaat over de achtergronden van de volkislam. In het Westen horen we veel over de schriftislam. Het tweede deel van de hoofdtitel maakt duidelijk wat de inspiratiebron is. Het woord “geest” staat met een kleine letter. Ook nu blijkt hoe waar Ef 6:12 is: *“Want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten.”* ■

► NIEUWE INFORMATIEFLYER

Doel en werk van Bijbel & Onderwijs worden in deze folder of flyer kort weergegeven. Uiteraard is er ook de vraag bij om lid te worden. Zo’n flyer kan gemakkelijk uitgedeeld worden, maar ook op boekentafels gelegd worden. De folder is gratis bij het kantoor verkrijgbaar: info@bijbelenonderwijs.nl, 0183 449793.

Voor ledenwerving is zo’n flyer bijzonder geschikt. Zie het volgende bericht. ■

► ACTIE NIEUWE LEDEN

HET BESTUUR VAN DE VERENIGING BIJBEL & ONDERWIJS ZOEKT 250 NIEUWE LEDEN. Werf een nieuw lid en ondersteun daarmee het doel en het werk van B&O. Uw inzet wordt beloond:

- Bij 5 nieuwe leden ontvangt u een cadeaubon van € 10,- of één jaar geen contributie voor B&O.
- Bij 10 nieuwe leden ontvangt u een cadeaubon van € 20,-.
- Bij 15 nieuwe leden ontvangt u een cadeaubon van € 30,-.
- Bij 20 nieuwe leden kunt u kiezen uit een cadeaubon van € 40,- of een dinerbon van dezelfde waarde.

Meld een nieuw lid aan via de website www.bijbelenonderwijs.nl of via info@bijbelenonderwijs.nl. Vermeld voor de aanmelding:

- dhr. of mevr.
- voorletter(s)
- naam
- adres
- postcode
- woonplaats
- e-mailadres
- telefoonnummer
- IBAN/rekeningnummer

Zodra het bedrag voor de contributie, € 15,- op de rekening van B&O (IBAN: NL67INGB0000824575) staat, ontvangt u voor het aantal leden dat u hebt geworven, de beloofde beloning.

Het bestuur ziet uit naar uw inzet, zodat nieuwe leden ingeschreven kunnen worden. Voor vragen kunt u bellen naar 0183-449793. Magazines voor belangstellenden zijn bij het kantoor verkrijgbaar. ■

► TEGEN DE RADICALISERING HET EVANGELIE

Met de bovenstaande kop kun je de Duitse folder over de Bijbelverspreiding van de zendingsorganisatie *Eusebia* die bij dit magazine ingesloten is, kort samenvatten. Het bestuur van B&O stelt zich achter de actie om binnen enkele jaren in landen waar de islam zo sterk van zich doet spreken 100.000 Bijbels te verspreiden. Op blz. 2 staat een afbeelding van het Onze Vader in het Arabisch en op blz. 3 staan de landen waar de Bijbelverspreiding zal plaatsvinden.

De zendingsorganisatie roept op tot gebed en om ondersteuning. Wie een bedrag wil overmaken, kan het doen via het gironummer NL67INGB0000824575 van de vereniging Bijbel & Onderwijs met vermelding van: **Bijbelactie**. Omdat onze vereniging een ANBI-status heeft, ontvangt u fiscaal voordeel. ■

► HARRY POTTER VERLOKT KINDEREN MET TOVERIJ

Het lijkt stil met de hype wat betreft de Harry Potterboeken, maar is dat terecht. Op Amerikaanse sites wordt nog steeds gewaarschuwd voor de achtergrond en de invloed van deze boeken. Op de site Lighthouse Trails.com staat:

“Als je bedenkt, dat van de Harry Potterboeken meer dan 400 miljoen exemplaren zijn verkocht (de films zijn even succesvol), is het duidelijk dat “Harry Potter” een grote impact op onze Westerse maatschappij heeft gehad. De volgende twee commentaren van Harry Potterfans die het oneens zijn met mijn observaties, zijn ontdekkend.

- Ik verlang er intens naar om naar Zweinstein (= hogeschool voor hekserij en hocus-pocus) te gaan, omdat ik ervan houd wat ze daar leren en ik wil heks zijn. Gioia B.
- Ik vind het derde boek geweldig, omdat daarin Harry zijn peetvader ontmoet en professor Lupin, een werkelijk goede kerel. Harry L.

De eerste folder van B&O over de hype Harry Potter

Deze “werkelijk goede kerel” is een weerwolf en eveneens een tovenaarsleerling en Harry’s peetvader is een onbetrouwbaar persoon. Omdat kinderen overal naar boven-natuurlijke sensaties verlangen, is Groot-Brittannië, het land waar alles over Harry Potter begon, een wonderland voor keuzes van onderzoek naar praktische toverij geworden. En heel veel jongelui zijn door Harry’s visie gegrepen. Twee Britse verslagen van dit verschijnsel tonen ons dit duidelijk. Populaire vormen van occult entertainment heeft een snel groeiende interesse voor toverij bij kinderen aangewakkerd. De Pagan Federation (= vereniging van heidenen/paganisten) is voldaan. Hoewel ze weigert nieuwe leden onder de 18 jaar toe te laten – het gaat om een gemiddelde van honderd inlichtingen per maand van jongeren die heks willen worden – zegt ze af en toe overstroomd te worden met telefoontjes. Die vereniging meldt: “Elke keer als er een artikel over toverij of heidendom verschijnt, krijgen we een enorme golf telefoontjes meestal van jonge meisjes.” ■

Bron: Lighthouse-trails.com

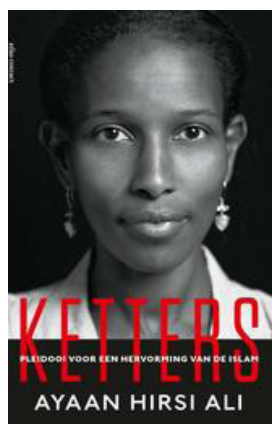
*Al dat humanistisch
hersensloot gekakel, moeten
we als christenen zo snel
mogelijk AFLEREN!*

René Dircks

➤ KETTERS

Dat is de titel van een nieuw boek (288 blz.) van Ayaan Hirsi Ali. De subtitel luidt: *Pleidooi voor een hervorming van de islam*. De inhoudsbeschrijving (synopsis) van de uitgever geeft het volgende weer: “Met de Arabische Lente leek de islamitische wereld aan een veelbelovende omslag bezig. Maar de recente aanslag op Charlie Hebdo, de opkomst van de barbaarse IS en de oorlogen in Syrië en Irak tonen aan dat de relatie tussen de islamitische samenlevingen en het Westen weinig is veranderd, en een gevaar vormt voor de wereldvrede. Ayaan Hirsi Ali pleit voor een reformatie van de islam – een gematigde islam met gelovigen die kunnen leven met twijfel over de Koran en kritiek op de profeet verdragen. Ayaan Hirsi Ali daagt de jihadistten onverschrokken uit en beschrijft wat islamieten moeten doen om hun religie van de 7e naar de 21ste eeuw te ‘tillen’. Het Westen moet ophouden concessies te doen, want de islam is geen vredelievende religie”, zegt ze. Niet degenen die tegen de vrijheid van meningsuiting zijn, maar hervormingsgezinde moslims verdienen onze steun. *Ketters* is geen oproep tot strijd, maar een pleidooi voor vreedzame verandering en mondiale tolerantie.”

Opmerking: Ondanks het intense streven van Hirsi Ali is Allah niet de God van de Bijbel (Jahweh) en is ‘Isa niet de Here Jezus. “Een ieder die de Zoon loochent, heeft ook de Vader niet.” (1 Joh 2: 23) “Indien God uw Vader was, zoudt gij Mij (= de Here Jezus) liefhebben.” (Joh 8: 42) ■

➤ SARAH YOUNG

Deze Australische mevrouw, auteur van “Jezus dicht bij”, roept vragen op. In de non-fictielijst in ons land scoort ze goed, maar o.a. op de Amerikaanse site, www.deception-inthechurch.com (= misleiding in de kerk) staan vijf waarschuwendende artikelen over haar denkwijze. In Duitsland verscheen een boekje van Warren Smith met de verontrustende titel “Ein anderer Jesus” (= Een andere Jezus) waarin 20 redenen worden genoemd waarom de inhoud van het boek van Young on-Bijbels is. Lang bleef het in ons land stil, totdat in de *Middernachtsroep* (02.2015) een artikel van de vroegere esoterica (iemand die zich bezighoudt met new age, occultisme en spiritualiteit) Elke Kamphuis, die ook samen met haar man het boeddhisme heeft getoetst, verscheen. Zij toetst nu het denken van Young en ontmaskert haar. Twee citaten:

- Het persoonlijk luisteren en beleven werd steeds belangrijker voor haar (= Young). Young schrijft: “Ik wist wel dat God door de Bijbel tot me spreekt, maar ik verlangde naar meer ... Ik besloot om met een pen in de hand naar God te gaan luisteren en op te schrijven wat Hij volgens mij zei.” (pag. 11) Vanaf dat moment verwachtte ze de aanwijzingen van God niet meer met of via de Bijbel, maar alleen nog persoonlijk.

- Het visualiseren dat Sarah Young tijdens het bidden praktiseerde, behoort tot de praktijken van het sjamanisme (= animistische natuurgodsdienst) en de esoterie.

Het artikel is met toestemming op de site van B&O geplaatst: www.bijbelonderwijs.nl/occult-en-licht/sarah-young/.

In het blad *Zeitruif* van april '15 wordt nog vermeld dat de uitgever van de Engelse uitgave, Thomas Nelson, op grond van de kritiek het newageboek waardoor Young is geïnspireerd, *God Calling*, niet meer noemt en het woord “boodschappen” is veranderd in “verslagen uit de stille tijd”. ■

➤ **BILL GATES WIL WERELD- REGERING**

De Duitse tak van de internetkrant *The Huffington Post* citeerde eind januari van dit jaar een interview van de *Süddeutsche Zeitung* met Bill Gates. De multimiljardair klaagde dat we "een soort wereldregering" missen. Die zou "bitter hard nodig zijn" om problemen als "armoede, klimaatverandering of hongersnoden" te bestrijden. Gates meende: "Als er zo iets als een wereldregering was, zouden we beter voorbereid zijn." ■

Bron: Middernachtsroep, 4/2015

➤ **'MINDFULNESS WERKT EVEN GOED ALS PIL TEGEN DEPRESSIE'**

Dat was een kop in het AD van 24-04-2015. Op de site van B&O staat een instructief artikel over de boedhistische mindfulness waarin een kop vermeldt: Mindfulness biedt een andere weg, een andere waarheid en een ander leven. Zie www.bijbelonderwijs.nl/bijbel-en-new-age/mindfulness-3. Welk nut heeft dan zo'n therapie?

Nog twee citaten uit het AD-artikel:

- Voor het onderzoek volgden onderzoekers 424 mensen. De helft slikte twee jaar lang anti-depressiva, zoals gebruikelijk is. De anderen volgden de therapie, zowel in groepsverband als individueel. Zij konden eerder zonder pillen. Van de patiënten die mindfulness deden, kreeg 44 procent later een terugval, terwijl dat bij de groep die die pillen slikte 47 procent was.
- Volgens de onderzoekers werkt mindfulness dus niet beter dan medicatie, maar is het vergelijkbaar.

Wie het artikel uit het AD wil lezen, kan gebruikmaken van de volgende link: www.ad.nl/ad/nl/4561/Wetenschap/article/detail/3970430/2015/04/21/Mindfulness-werkt-even-goed-als-pil-tegen-depressie.dhtml

Op <http://www.dailymail.co.uk> stond een artikel met als kop *De donkere kant van meditatie*.

Het artikel is kort samengevat.

Meditatie en mindfulness worden door vele beroemdheden gepro-moot. De techniek zou helpen om minder stress te hebben en te genieten van het leven hier en nu. Echter 60 % van hen die meditatietechnieken gebruiken lijden aan één of meerdere bijverschijnselen zoals depressie, hallucinaties en psychoses. Experts in Groot-Brittannië noemen het schandalig dat er in de studies over meditatie amper over de negatieve bijverschijnselen wordt gerept. Eén op de veertien mensen zou volgens Brits onderzoek zwaar te lijden hebben onder de negatieve gevolgen. Ondanks de aantoonbare negatieve bijverschijnselen heeft het toonaangevende medische blad *The Lancet* een artikel geschreven waarin men claimt dat mindfulness-meditatie even goed werkt tegen depressiviteit als medicatie. ■

➤ **OCCULT ZAKWOORDEN- BOEK HET OCCULTE TEGEN HET LICHT**

door drs. R.H. Matzken en T.H. Ligtentberg. In deze uitgave van Bijbel & Onderwijs worden totaal 215 occulte begrippen alfabetisch belicht. Naast de beschrijving van het occulte fenomeen wordt aangegeven wat de Bijbel hierover te zeggen heeft. **Deze 100 blz. tellende praktische brochure wordt tegen een gereduceerde prijs aangeboden: geen € 5,95 maar € 3,-** ■

➤ **SOEP VAN KEISTENEN – DE KANJERTRAINING OP DE KORREL!**

door drs. J.G. Hoekstra. Een grondige studie (95 voetteksten) over deze discutabele training. De auteur die diverse boeken op z'n naam heeft staan, is nauwgezet te werk gegaan en heeft de training wetenschappelijk, pedagogisch-didactisch en Bijbels getoetst. **Hoe kun je een training verdedigen die o.a. op de humanistische (atheïstische) psychologie van Rogers is gestoeld? Het boek met 77 blz. is nu in de aanbieding: geen € 7,95, maar € 5,95. Ook het e-book is naar € 3,95 afgeprijsd.** ■

